

Pomorze
Zachodnie

Ogrody
Przelewice

NUMER
X/1/2026

Biuletyn informacyjny Ogrodów Przelewice

Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego

16 -17 maja • Przelewice

Pomorze Zachodnie zachwyca wyjątkową atrakcyjnością turystyczną, kulturalną i kulinarną. Prawdziwym fundamentem tego potencjału są jednak ludzie – ich codzienna praca, pasja i talenty, dzięki którym wspólnie budujemy nowoczesną przyszłość, nie zapominając o szacunku dla historii i tradycji.

Wydarzeniem, które idealnie odzwierciedla tego ducha, jest Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego. Piąta edycja tego święta odbyła się w dniach 16–17 maja 2026 roku w Ogrodach Przelewice – Zachodniopomorskim Centrum Kultury Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej. To wyjątkowe miejsce na mapie regionu urzeka nie tylko naturalnym pięknem przyrody, ale również starannie odrestaurowaną infrastrukturą, która w unikalny sposób łączy historyczne dziedzictwo z nowoczesnymi rozwiązaniami.

Podczas festiwalowego weekendu Przelewice stały się sceną dla wszystkiego, co najlepsze w zachodniopomorskiej kulturze ludowej. Goście mogli podziwiać tradycyjne rękodzieło, wsłuchać się w regionalną muzykę i odkrywać lokalne zwyczaje. Ogromne emocje wzbudził Konkurs Tradycji Kulinarnej Pomorza Zachodniego. Koła Gospodyń Wiejskich z całego regionu zaprezentowały niezwykle kunszt, pasję oraz dbałość o dawne receptury, serwując gościom prawdziwą ucztę dla zmysłów i składając piękny hołd naszemu kulinarnemu dziedzictwu.

Wyjątkowym i niezwykle ważnym momentem Festiwalu była Gala Sołtysa. Podczas tej uroczystości Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego uhonorował najbardziej zaangażowanych liderów naszych małych ojczyzn. To właśnie sołtyski i sołtysi, działając blisko mieszkańców, kształtują nowoczesny wizerunek zachodniopomorskiej wsi i stanowią solidny filar lokalnej samorządności. Ich codzienna, pełna poświęcenia praca zasługuje na najwyższe uznanie i wdzięczność.

Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego to znacznie więcej niż cykliczna impreza – to radosna celebracja naszej wspólnoty, która skutecznie łączy pokolenia. Dziękujemy serdecznie za Państwa obecność i zaangażowanie, życząc jednocześnie inspirującej lektury dalszej części biuletynu.

Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa
Zachodniopomorskiego

Tekst: Ogrody Przelewice, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Zdjęcia: Archiwum Ogródów Przelewice, Archiwum Urzędu Marszałkowskiego
Województwa Zachodniopomorskiego
Opracowanie: Ogrody Przelewice
Skład: Poligrafia Piotr Chatys

Ogrody Przelewice miejsce zachodniopomorskich tradycji

V Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego potwierdził swoją ugruntowaną pozycję jako jedno z najważniejszych wydarzeń promujących dziedzictwo kulturowe regionu. Z roku na rok Festiwal przyciąga coraz szersze grono uczestników, wystawców i partnerów, budując renomę wydarzenia, które skutecznie łączy tradycję z nowoczesnym spojrzeniem na rozwój lokalnych społeczności i promocję regionu.

Nie bez znaczenia pozostaje miejsce organizacji Festiwalu. Ogrody Przelewice to marka rozpoznawalna daleko poza granicami województwa zachodniopomorskiego. Unikatowe połączenie walorów przyrodniczych, historycznych i edukacyjnych sprawia, że trudno znaleźć w regionie przestrzeń o równie silnym potencjale do organizacji wydarzeń kulturalnych i społecznych. To właśnie tutaj tradycja zyskuje wyjątkową oprawę, a odwiedzający mogą doświadczać kultury w otoczeniu jednego z najcenniejszych kompleksów Pomorza Zachodniego.

Tegoroczna edycja Festiwalu była nie tylko prezentacją regionalnych tradycji, ale także platformą wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk. Wydarzenie pokazało, że dziedzictwo kulturowe może stanowić inspirację dla nowoczesnych działań edukacyjnych, turystycznych i społecznych. Spotkania twórców, rzemieślników, producentów lokalnych oraz

mieszkańców stworzyły przestrzeń do budowania relacji i wzmacniania regionalnej tożsamości.

Rosnąca liczba uczestników oraz pozytywny odbiór kolejnej edycji dowodzą, że Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego stał się wydarzeniem o znaczeniu wykraczającym poza lokalny wymiar. To rozpoznawalna marka, która skutecznie promuje bogactwo kulturowe regionu, jednocześnie pokazując, że tradycja może być nowoczesna, inspirująca i atrakcyjna dla kolejnych pokoleń.

Zygmunt Siarkiewicz
Dyrektor Ogrodów Przelewice

Konkurs Tradycji Kulinarnych Pomorza Zachodniego

Niezwykłe emocjonującym elementem minionego wydarzenia był konkurs „Tradycje Kulinarne Pomorza Zachodniego 2026”. W kulinarnych szrankach stanęło aż 31 Kół Gospodyń Wiejskich oraz lokalnych stowarzyszeń, które zaprezentowały najwyższy kunszt, pasję i bogactwo smaków naszego regionu. Rywalizacja odbywała się w dwóch głównych kategoriach, a jury miało niezwykle trudne zadanie, oceniając oryginalność, nawiązanie do tradycji oraz walory smakowe przygotowanych potraw.

W kategorii deserów i wypieków bezkonkurencyjne okazały się gospodynie z Siemczyna. Pełne podium prezentuje się następująco:

I miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich w Siemczynie „Siemczynianki” za wyjątkowy wypiek „Jesienny Ul”

II miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich w Trzebieszewie za słodki „Ciasteczkowy zawrót głowy”

III miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich w Rościnie za intrygujące „Gruszki w gębie miodem i pomarańczą płynące po rościńsku”

Niezwykłe zacięta walka toczyła się także w kategorii zup, przystawek i dań głównych. Tutaj smakiem zachwycili nadmorskie i lokalne akcenty:

I miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich „Fregata”, które skradło serca jury potrawą „Szlachetny kapuśniak z nutą bałtyku”

II miejsce: Koło Gospodyń Wiejskich w Łukowicach za wykwintną „Łukowicką kaczkę cedyńskim złotem glazurowaną”

III miejsce: Stowarzyszenie „Aktywne Charzyno” za doskonale przyrządzonego „Bałtyckiego turbota w kapuścianej sukni”

Tegoroczny Festiwal po raz kolejny potwierdził swoje ogromne znaczenie jako jedno z najważniejszych wydarzeń kulturalnych regionu. Impreza nie tylko skutecznie integruje mieszkańców, ale przede wszystkim stoi na straży tożsamości, promując unikalne dziedzictwo i najsmaczniejsze tradycje Pomorza Zachodniego.

Gala Sołtysa

W trakcie Festiwalu Tradycji odbyła się też uroczysta Gala Sołtysa podczas której nagrodzono liderów oraz inicjatywy, które w fundamentalny sposób wpływają na rozwój lokalnych społeczności i zmieniają oblicze zachodniopomorskich wsi.

Słowa uznania do zgromadzonych skierował marszałek województwa Olgierd Geblewicz, podkreślając, że sołtysi są prawdziwymi filarami i siłą napędową życia na wsi. Dziękując za codzienną, pełną zaangażowania i kreatywności pracę, marszałek zaznaczył, że konkurs to forma szczególnego wyróżnienia dla osób, które w danym roku najmocniej zaznaczyły swoją obecność w życiu społecznym.

– To dzięki Wam w sołectwach powstają nowe inicjatywy, rozwijają się koła gospodyń wiejskich, a projekty realizowane z wykorzystaniem grantów i funduszu sołeckiego realnie zmieniają lokalną przestrzeń. Widać, jak z roku na rok Wasze miejscowości pięknieją i rozwijają się. Zapewniam jednocześnie o dalszym wsparciu tych działań, bo zachodniopomorska wieś jest tego warta – mówił marszałek Olgierd Geblewicz.

Kluczowym momentem uroczystości było rozstrzygnięcie XIV edycji konkursu „Sołtys Roku”, organizowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego. W tym roku kapituła wyłoniła trzy laureatki, które stanęły na najwyższym podium. Najlepsze zachodniopomorskie sołtyski reprezentują gminy Będzino, Resko oraz Widuchowa.

Tytuł „Sołtysa Roku” otrzymały:

- **Anna Grabalska** (sołectwo Słowienkowo)
- **Elwira Piestrzeniewicz** (sołectwo Gardzin)
- **Ewa Adamiak** (sołectwo Widuchowa)

Każda z Sołtyszek odebrała z rąk marszałka Olgierda Geblewicza nagrodę finansową w wysokości 6 tysięcy złotych. Ponadto, Zarząd Województwa przyznał 20 wyróżnień z nagrodą w wysokości 1 tysiąca złotych. Gala udowodniła, że zachodniopomorska wieś ma silnych, pełnych energii liderów, gotowych do dalszego działania na rzecz swoich małych ojczyzn.

Aleja Zachodniopomorskie Smaki

Jednym z punktów programu była ciesząca się ogromnym zainteresowaniem strefa wystawiennicza zorganizowana pod marką „Aleja Zachodniopomorskie Smaki”, gdzie odwiedzający mieli wyjątkową okazję, by w jednym miejscu odkryć bogactwo kulinarne oraz artystyczne Pomorza Zachodniego. Na gości czekały stoiska z unikalnym rękodziełem oraz tradycyjnymi produktami regionalnymi.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się Serownia pod Siódmką, prezentująca sery świeże, dojrzewające i wędzone, a także sery podawane na ciepło, inspirowane halloumi. Chętnie odwiedzano również stoisko Sery Zagrodowe Golczewo Grzegorza Janusa. Smakosze produktów pszczelich zatrzymywali się przy stoiskach Pasieki Miody Jana, Jana Olszańskiego oraz Pasieki & Miodosytni Fiłkowsky Edwarda Fiłkowskiego, gdzie obok tradycyjnych miodów dostępne były także inne produkty pszczele. Popularnością cieszyły się również Miody Puszczy Barlineckiej Marii Kołosowskiej, oferujące klasyczne miody oraz kompozycje z maliną, rokitnikiem, czarną porzeczką czy imbirem, a także pyłek, propolis i ręcznie wykonywane świece.

Miłośnicy wyrazistych smaków chętnie odwiedzali stoiska Monard Doroty Rutkowskiej oraz Destylarni Sedina Sebastiana Wojtalaka. Nie zabrakło także regionalnych specjałów rybnych: Ryby z Wyspy Wolin Pawła Reitera przyciągały gości paprykarzem i przetworami rybnymi nawiązującymi do nadmorskich tradycji regionu.

Dwa dni wypełnione regionalnymi smakami, muzyką i inspirującymi spotkaniami po raz kolejny udowodniły, jak wielki potencjał tkwi w tradycji i tożsamości Pomorza Zachodniego, skutecznie łącząc pokolenia i promując to, co w regionie najlepsze.

KOWR OT Szczecin

częścią wyjątkowego wydarzenia w Przelewicach – nasze stoisko informacyjno-promocyjne podczas Festiwalu Tradycji Pomorza Zachodniego 2026 przyciągało licznych odwiedzających

Dopisała pogoda, a bogaty program wydarzenia przyciągnął mieszkańców regionu oraz turystów. Jubileuszowa, piąta edycja Festiwalu, która odbyła się w dniach 16–17 maja 2026 r., była okazją do promocji dziedzictwa kulinarnego Pomorza Zachodniego, produktów lokalnych oraz integracji społeczności wiejskich.

Na uczestników czekały liczne atrakcje - „Aleja Zachodniopomorskie Smaki”, konkursy („Poszukiwacze Smaków”, „Sołtys Roku” oraz konkurs Tradycji Kulinarnej Pomorza Zachodniego), a także występy artystyczne i prezentacje rękodzieła.

W wydarzeniu wzięli również udział lokalni wystawcy współpracujący z OT KOWR w Szczecinie – stali partnerzy „Sobotniego Bazaru na Bronowickiej”, organizowa-

ziemniakiem wyszoborskim oraz deseru z prażonych jabłek i kruszonki z piernika szczecińskiego. Pokazowi towarzyszyła część edukacyjna, podczas której omówiono właściwości produktów oraz sposób przygotowania potraw, a uczestnicy mogli wziąć udział w degustacji.

Dużym zainteresowaniem, zwłaszcza wśród najmłodszych, cieszyło się stoisko „Programu dla szkół” – unijnego projektu koordynowanego przez KOWR, którego celem jest kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia owoców, warzyw oraz produktów mlecznych. Stoisko tętniło życiem przez cały czas trwania wydarzenia – na dzieci czekały pokazy sportowe, konkursy oraz animacje z udziałem sympatycznej maskotki Chrumasa, zachęcające do aktywności i wspólnej zabawy. W jego ramach realizowano kampanię edukacyjno-promocyjną, której celem

nego cyklicznie przez Oddział. Ich obecność stanowiła doskonałą okazję do zaprezentowania wysokiej jakości produktów regionalnych oraz bezpośredniego kontaktu z konsumentami.

Obecność KOWR to nie tylko stoisko informacyjne i działania realizowane w ramach kampanii #Kupuj-Swiadomie. Oddział Terenowy KOWR w Szczecinie był również organizatorem pokazu kulinarnego, który odbył się 17 maja 2026 r. Zaprezentowano przygotowanie trzech potraw z wykorzystaniem polskich produktów wysokiej jakości: sałatki z buraka z wędzonym twarogiem, olejem z Juchowa i prażonymi orzechami laskowymi z Laskolandu, zalewajki z Rogowa z opiekany

jest budowanie świadomości żywieniowej wśród najmłodszych. Uzupełnieniem działań były degustacje zdrowych przekąsek na bazie owoców, warzyw i produktów mlecznych, które w praktyczny sposób pokazywały dzieciom, jak może wyglądać smaczna i wartościowa dieta.

Udział OT KOWR w Szczecinie w Festiwalu stanowił istotny element działań na rzecz promocji polskiej żywności wysokiej jakości oraz wspierania rozwoju obszarów wiejskich regionu.

Dyrektor Justyna Jakubowicz-Dziduch
Zastępca Dyrektora Krzysztof Berest

Festiwalowa scena sercem muzycznych emocji

Przez dwa dni scena główna Festiwalu Tradycji Pomorza Zachodniego tętniła życiem, muzyką i niezwykłą energią. Festiwal wypełniły śpiew, taniec oraz spotkania z kulturą i tradycją Pomorza Zachodniego. Już od pierwszych chwil dało się odczuć wyjątkową, rodzinną atmosferę wydarzenia. Dopisała zarówno piękna pogoda, jak i bogaty program artystyczny, na który publiczność czekała z ogromnym entuzjazmem i niecierpliwością.

Kolorowa scena, udekorowana charakterystycznymi wiatrakami, stała się miejscem spotkania wielu muzycznych światów. Organizatorzy zadbali o to, aby każdy, niezależnie od wieku czy muzycznych upodobań, mógł odnaleźć tu coś, co porusza, inspirowuje i pozostaje w pamięci na długo.

Pierwszy dzień festiwalu należał do lokalnych zespołów, chórów i solistów. Na scenie zaprezentowało się ponad dwanaście grup artystycznych, wśród nich: Zespół Bajka, Chór Gminny Con Passione, soliści z Gminnego Centrum Kultury w Dolicach, Babeczki z Rodzinkami wraz z solistami Centrum Kultury w Przelewicach, Zespół Tu Lipiany i soliści z Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Lipianach, zespół „Barlinek To My” grający całkowicie live, Grupa My z Domu Kultury w Choszczynie, Zespół Platekówki, zespół wokalny Płomienne Serca oraz Chór Gminny Barlinek. Każdy występ był wyjątkową podróżą przez tradycję, folklor i współczesne interpretacje muzyki regionalnej. Na festiwalowej scenie swój talent zaprezentowała również młoda szczecińska raperka Queenkutee.

Kulminacyjnym punktem pierwszego dnia był koncert Gwiazdy Wieczoru. Zespół LemON porwał publiczność swoimi największymi przebojami. Tajemnicza scenografia multimedialna, widowiskowe oświetlenie oraz charakterystyczny głos. Igor Herbut stworzyły niezwykle klimat pełen emocji i muzycznej magii i tajemniczości. Z każdą minutą koncertu energia rosla, a publiczność coraz mocniej poddawała się festiwalowym emocjom i wibracją płynącym ze sceny.

Po rockowych brzmieniach i potężnym uderzeniu, sceną zawładnął zespół Disco Polo. After Party zamienił festiwalową przestrzeń w wielki taneczny parkiet pod gwiazdami. Były wspólne tańce, śpiew i ogrom pozytywnej energii.

Jubileuszowy V Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Kapel Ludowych

Na który do Ogrodów Przelewice przybyli artyści z całego Pomorza Zachodniego, aby wspólnie pielęgnować i promować bogactwo polskiego folkloru.

Przegląd tradycyjnie już składał się z dwóch części: warsztatowej oraz konkursowej. W trakcie pierwszej uczestnicy doskonalili swoje umiejętności podczas warsztatów wokalnych i instrumentalnych prowadzonych przez artystów Zespołu Pieśni i Tańca Szczecinianie. Szczególnym elementem zajęć była wspólna nauka piosenki „Karczmareczka”, która to stała się finałowym akcentem wydarzenia. Utwór wykonali wspólnie uczestnicy warsztatów i publiczność, przy akompaniamencie muzyków z Zespołu Pieśni i Tańca Szczecinianie oraz FiśBanda – Gwiazdy tegorocznego przeglądu.

FiśBanda to ceniona formacja folkowa łącząca tradycyjną muzykę Podhala i Karpat z nowoczesnymi brzmieniami world music. Żywiłowy koncert zespołu zgromadził liczną publiczność i stał się efektownym zwieńczeniem dnia pełnego muzycznych emocji.

W części konkursowej zaprezentowały się dwadzieścia cztery zespoły śpiewacze i kapele ludowe, oceniane przez profesjonalne jury, które to, po przesłuchaniach konkursowych przyznało następujące nagrody:

- **I miejsce** – Zespół „Swojacy” z Sitna
- **II miejsce** – Kapela Ludowa „Swaty” z Będzina
- **III miejsce** – Zespół Ludowy „Fala” ze Starych Bielic

Nagrodę Specjalną im. prof. Bogdana Matławskiego otrzymał Zespół Muzyczny „Sami Swoi” z Karnic.

W trakcie przeglądu publiczność mogła podziwiać energetyczne występy ZPiT Szczecinianie, których barwne stroje, taniec i śpiew spotkały się z ogromnie entuzjastycznym przyjęciem.

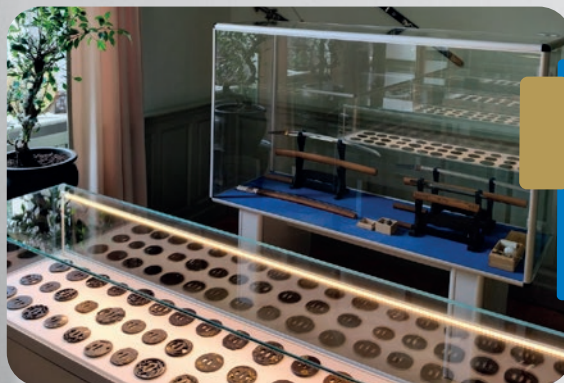
V Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Kapel Ludowych po raz kolejny potwierdził, że muzyka ludowa pozostaje ważnym elementem dziedzictwa kulturowego, a wspólne muzykowanie skutecznie łączy pokolenia, środowiska i regiony. Wydarzenie stworzyło przestrzeń do integracji, wymiany doświadczeń oraz promocji tradycji, które niezmiennie stanowią istotną część tożsamości Pomorza Zachodniego.

Fotogaleria

Sztuka, historia i rękodzieło w sercu Festiwalu Tradycji

Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego to nie tylko muzyka, regionalne smaki i spotkania z lokalnymi twórcami. Ważnym elementem wydarzenia były również wystawy, zarówno te przygotowane w zabytkowych wnętrzach Pałacu Ogrodów Przelewice jak i te znajdujące się na terenie Ogrodu Dendrologicznego.

Szczególne miejsce w programie zajmowała ekspozycja plenerowa „Wieża Babel. Pomorze Zachodnie po 1945 roku”, przygotowana dzięki współpracy z Muzeum Narodowym w Szczecinie. Wystawę, zlokalizowaną za Dworkiem, można oglądać przez cały sezon. To poruszająca opowieść o ludziach, ich powojennych losach, pamięci oraz budowaniu wspólnoty na ziemiach o złożonej i niejednokrotnie trudnej historii. Ekspozycja skłania do refleksji nad tożsamością regionu i przypomina, że historia Pomorza Zachodniego to przede wszystkim historia ludzi, którzy po 1945 roku stworzyli tu swój nowy dom.

W największej sali Pałacu znajduje się stała wystawa p.n. „Historia życia lokomotywy”. To cykl 7 obrazów namalowanych przez Paula Meyerheima na zlecenie

rodziny Borsigów, ostatnich przedwojennych właścicieli majątku w Przelewicach. Reprodukcje obrazów zostały przekazane instytucji przez Muzeum Narodowe w Szczecinie.

Dla miłośników sztuki współczesnej przygotowana została wystawa prac ceramicznych Magdaleny Seredziuk-Grąbczewskiej. Prace artystki inspirowane są naturą i zachwycają subtelnością form oraz wyjątkowym detalem.

Podczas festiwalu odbyło się także uroczyste otwarcie wystawy prac malarskich Krzysztofa Swarczewskiego. Artysta tworzy pełne symboli i narracyjnych scen malarstwo akrylowe, w którym komentuje współczesność z dystansem i charakterystycznym poczuciem humoru.

W Sali Japońskiej znalazła się wystawa „Czarka i miecz”, ukazująca różnorodność japońskiej kultury poprzez tradycyjne miecze, porcelanę, czarki i drzeworyty. Uzupełnieniem ekspozycji jest antyczna porcelana Kutani, jedno z najbardziej cenionych japońskich rzemiosł artystycznych. Wśród wyjątkowych prezentacji artefaktów japońskich, znajduje się również wystawa tsub, pochodząca z prywatnej kolekcji Pana Mikołaja Gawła. Tsuby, będące ozdobnymi gardami mieczy samurajskich, od wieków stanowiły nie tylko element uzbrojenia, ale także małe dzieła sztuki zawierające symbole przyrody, filozofii i religii. Wystawa doskonale komponuje się z charakterem Ogrodu Japońskiego znajdującego się na terenie Arboretum.

Na terenie Ogrodu Dendrologicznego, w okolicach Pałacu i strefy wejściowej, uwagę przyciąga plenerowa wystawa „Rzeźba wśród drzew” autorstwa

znakomitego artysty Michała Batkiewicza. Monumentalne dzieła, zarówno te kamienne jak i wykonane z brązu, zostały rozmieszczone wśród zieleni Arboretum tak, jakby od zawsze były częścią tego miejsca. Jedne imponują skalą, inne zatrzymują detalem, jednak wszystkie sprawiają, że spacer między alejkami zamienia się w spotkanie ze sztuką.

Najmłodsi odkrywali, eksperymentowali i bawili się bez końca

Festiwal Tradycji Pomorza Zachodniego po raz kolejny udowodnił, że wydarzenia rodzinne mogą łączyć zabawę, edukację i kontakt z naturą. Szczególne miejsce w programie zajęła strefa przygotowana z myślą o najmłodszych uczestnikach.

Tuż za Oranżerią przez cały weekend rozbrzmiewał dziecięcy śmiech. Kolorowe dmuchańce, spotkania z alpami oraz liczne animacje sprawiły, że najmłodsi mogli aktywnie spędzać czas na świeżym powietrzu, poznając świat przez zabawę.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się terenowa gra przygodowa „Tajemniczy Ogród Skarbów”, przygotowana przez Ogrody Przelewice we współpracy ze Stowarzyszeniem Szczecińska Grupa Eksploracyjna. Uczestnicy rozwiązywali zagadki, odnajdywali ukryte wskazówki i odkrywali mniej znane zakątki Arboretum, zamieniając zwykły spacer w prawdziwą wyprawę pełną tajemnic.

Nie zabrakło również nowoczesnej edukacji. Obecność Morskiego Centrum Nauki ze Szczecina pozwoliła uczestnikom w atrakcyjny i angażujący sposób poszerzyć wiedzę o morzu, żegludze i nauce poprzez bezpośredni kontakt z interaktywnymi eksponatami. Propozycja zaangażowała zarówno dzieci jak i dorosłych, którzy chcieli odkrywać świat poprzez doświadczenie i wspól-

ną zabawę. Stargardzkie Centrum Nauki FILARY zaprosiło dzieci i dorosłych do świata robotyki, programowania i kreatywnych eksperymentów. Powstawały przestrzenne rysunki wykonane długopisami 3D, uczestnicy programowali roboty Photon i poznawali podstawy kodowania. Nauka stała się przygodą, a zdobywanie wiedzy odbywało się w atmosferze zabawy i odkrywania nowych możliwości.

Festiwal pokazał, że edukacja nie musi zamykać się w szkolnych murach. W otoczeniu przyrody, regionalnej tradycji i rodzinnej atmosfery dzieci mogły rozwijać swoją wyobraźnię, ciekawość świata i kreatywność, a rodzice wspólnie z nimi przeżywać wyjątkowe chwile. To właśnie takie doświadczenia pozostają w pamięci najdłużej.

Sieć Informacyjno-Doradcza

Podczas jubileuszowej, piątej edycji Festiwalu Tradycji Pomorza Zachodniego w Ogrodach Przelewice nie zabrakło stoiska promocyjno-informacyjnego Sieci Informacyjno-Doradczej (SID). Wydarzenie, które z roku na rok przyciąga coraz większą liczbę odwiedzających, stało się doskonałą okazją do prezentacji działań wspierających współpracę transgraniczną oraz rozwój regionu.

Stoisko SID było wspólnie obsługiwane przez pracowników biura w Przelewicach oraz przedstawicieli Ogródów Przelewice. Dzięki temu odwiedzający mogli uzyskać kompleksowe informacje zarówno na temat działalności samej sieci, jak i oferty edukacyjno-kulturalnej Ogródów.

Przez cały czas trwania Festiwalu stoisko cieszyło się dużym zainteresowaniem gości. Uczestnicy wydarzenia chętnie zatrzymywali się, aby porozmawiać na różne nurtujące ich zagadnienia,

Obecność SID na Festiwalu to nie tylko promocja projektu, ale również ważny element budowania relacji i wzmacniania więzi pomiędzy partnerami po obu stronach granicy. Takie wydarzenia pokazują, jak istotna jest współpraca i dialog w tworzeniu wspólnej przestrzeni rozwoju.

V edycja festiwalu potwierdziła, że Ogrody Przelewice to miejsce, gdzie tradycja spotyka się z nowoczesnością, a inicjatywy takie jak SID mają realny wpływ na integrację mieszkańców i rozwój regionu.

O projekcie:

Sieć Informacyjno-Doradcza (SID) jest polsko-niemieckim projektem, którego celem jest skuteczne rozwiązywanie transgranicznych wyzwań komunikacyjnych, administracyjnych, międzykulturowych i prawnych występujących na obszarze objętym programem. W szczególności projekt kładzie nacisk

dowiedzieć się więcej o możliwościach współpracy, a także poznać inicjatywy realizowane w ramach licznych projektów w Euroregionie Pomerania. Bezpośredni kontakt z mieszkańcami Pomorza Zachodniego oraz odwiedzających wydarzenie turystami pozwolił na wymianę doświadczeń oraz lepsze zrozumienie potrzeb lokalnej społeczności.

na wspieranie przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców w przewyżnianiu barier transgranicznych. W tym celu po obu stronach granicy powstała sieć 9 biur, które umożliwiają bezpośrednie wsparcie na miejscu i zapewniają szeroki dostęp do istotnych informacji.

Projekt „Sieć Informacyjno-Doradcza” jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Współpracy Interreg VI A Meklemburgia–Pomorze Przednie / Brandenburgia / Polska 2021–2027.

Więcej informacji o projekcie <https://ibn-sid.eu/>

Botaniczna Piątka - wiosenne kilometry wśród zieleni

Drugi dzień Festiwalu należał do miłośników aktywności fizycznej.

W malowniczej scenerii przelewickiego Arboretum odbyła się kolejna edycja biegu pod nazwą Botaniczna Piątka - edycja wiosenna 2026.

Organizowane przez Stowarzyszenie Bieganiem w Las zawody są częścią ogólnopolskiego cyklu rozgrywanego w Ogrodach Botanicznych i Arboretach na terenie całego kraju, łącząc sport, edukację przyrodniczą i rekreację. Patronat honorowy nad przelewicką edycją objął Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Pan Olgierd Geblewicz.

Jako pierwsza na trasę o godzinie 10.00 wyruszyła grupa zielona, przeznaczona dla wszystkich, którzy chcieli pokonać dystans w swoim własnym tempie... biegiem, marszem czy spacerem. Uczestnicy mieli 75 minut na ukończenie trasy, a na mecie czekały pamiątkowe medale oraz klasyfikacja wyników.

W biegu głównym wystartowało 196 zawodników. Najszybciej pięciokilometrową trasę pokonał Alan Szczepański z Ząbek, uzyskując czas 16 minut i 10 sekund. Drugie miejsce zajął Tomasz Waszczuk ze Szczecina (16:44), a trzecie Szymon Chodorowski ze Szczecina reprezentujący drużynę My Portowcy (16:52).

Po dorosłych przyszedł czas na biegi dziecięce. Łącznie we wszystkich kategoriach wiekowych biegów dziecięcych sklasyfikowano 52 zawodników i zawodniczek. Na wszystkich uczestników sportowych zmagani czekały wyjątkowe medale przedstawiające krokusa, jeden z pierwszych symboli budzącej się do życia przyrody.

Pamiątkowe wyróżnienia wręczał na mecie dyrektor Ogrodów Przelewice Pan Zygmunt Siarkiewicz. Jak podkreślali organizatorzy, najważniejsza nie była rywalizacja, ale możliwość aktywnego spędzenia czasu w wyjątkowym otoczeniu jednego z najpiękniejszych Arboretów w Polsce.

Botaniczna Piątka po raz kolejny udowodniła, że sport i przyroda tworzą doskonałe połączenie. Bieganie wśród kwitnących drzew, śpiewu ptaków i majowej zieleni stało się dla uczestników nie tylko sportowym wyzwaniem, ale również okazją do bliskiego kontaktu z naturą.

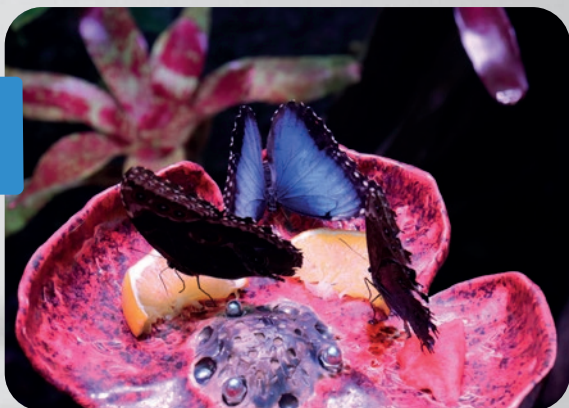

Powrót magicznej wystawy żywych motyli do Oranżerii w Przelewicach

Oranżeria w Przelewicach ponownie zamieniła się w niezwykle, egzotyczny zakątek pełen barw, delikatności i tropikalnej atmosfery. Po dłuższej przerwie do wnętrza oranżerii wróciła wyczekiwana przez odwiedzających wystawa żywych motyli, która już od pierwszych dni przyciągała miłośników przyrody, fotografii oraz rodzinnych spacerów.

Spacerując pomiędzy bujną roślinnością, odwiedzający mogli podziwiać różne gatunki motyli zachwycające różnorodnością barw i niepowtarzalnych wzorów skrzydeł. Wśród nich szczególną uwagę przyciągał *Morpho peleides*, jeden z najbardziej rozpoznawalnych gatunków motyli tropikalnych. Jego intensywnie niebieskie skrzydła mieniły się w świetle, tworząc niezwykle efekt wizualny.

Ogromne wrażenie na odwiedzających robił również roślinny wystroj oranżerii. W ostatnim czasie wyjątko-

wo intensywnie się rozrósł. Jedną z największych ozdób stała się bugenwilla, która zakwitła tak obficie, że jej gęste, kolorowe pnącza stworzyły naturalne zacienienie w strefie motyli, nadając wnętrzu egzotyczny klimat przypominający południowe ogrody.

Nie sposób było przejść obojętnie obok bananowca karłowatego, który doskonale zadomowił się w oranżerii i obecnie stanowi jeden z najbardziej charakterystycznych elementów tropikalnej ekspozycji. Jego szerokie, soczyste zielone liście podkreślały egzotyczny charakter miejsca i tworzyły idealne tło dla kolorowych motyli.

Wśród roślin wyróżnia się również bujne anturium, które znakomicie zaaklimatyzowało się w warunkach oranżerii. Intensywnie zielone liście oraz efektowne czerwone kwiaty dodawały przestrzeni elegancji i tropikalnego uroku.

Swoje piękno prezentowały także oleandry, które obecnie obsypane są kwiatami w wielu odcieniach różu i bieli. Ich delikatny wygląd oraz subtelny zapach dodatkowo podkreślały śródziemnomorski klimat oranżerii. W połączeniu z egzotyczną roślinnością i kolorowymi motylami tworzyły wyjątkową przestrzeń pełną harmonii i naturalnego piękna.

Dodatkową atrakcją przygotowaną dla odwiedzających była wystawa gadów i płazów znajdująca się w sali edukacyjnej. Goście mogli z bliska zobaczyć różnorodne gatunki węży, jaszczurek, pająków oraz egzotycznych płazów. Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych, dając możliwość poznania fascynującego świata zwierząt, które na co dzień rzadko można obserwować z tak bliskiej odległości. Ekspozycja miała również charakter edukacyjny – odwiedzający mogli dowiedzieć się więcej o środowisku życia poszczególnych gatunków, ich zwyczajach oraz znaczeniu w przyrodzie.

Wyjątkowym uzupełnieniem wydarzenia były także warsztaty lawendowe, które stworzyły niezwykle aromatyczną i relaksującą atmosferę. Uczestnicy mieli okazję poznać właściwości lawendy, jej zastosowanie w kosmetyce, kuchni oraz domowej aromaterapii. Podczas warsztatów można było własnoręcznie przygotować pachnące woreczki lawendowe, naturalne dekoracje oraz kompozycje florystyczne. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem i stały się doskonałą okazją do odpoczynku, wyciszenia oraz twórczego spędzenia czasu w otoczeniu natury.

Powrót wystawy żywych motyli do Oranżerii w Przelewicach po raz kolejny udowodnił, że to miejsce ma wyjątkowy charakter i nieustannie zachwyca odwiedzających swoją różnorodnością. Połączenie egzotycznych motyli, bujnej roślinności, edukacyjnych atrakcji oraz warsztatów sprawiło, że każdy mógł znaleźć tu coś dla siebie i choć na chwilę przenieść się do świata tropikalnej przyrody.

Maj w przelewickim Arboretum ma swój własny rytm - wolniejszy, cichszy, pachnący.

To ten krótki moment w roku, kiedy Ogród Dendrologiczny nie tylko zachwyca kolorami, ale wręcz otula odwiedzających swoją atmosferą.

Wśród wijących się alejek spacerują rodziny, fotografowie szukają idealnego kadru, a miłośnicy roślin zatrzymują się przy kolejnych gatunkach z dziecięcą wręcz ciekawością. Powietrze wypełniają zapachy lilaków, róż i kwitnących krzewów, a wzrok przyciągają tysiące barw rozsianych po całym ogrodzie.

Tegoroczny maj był szczególny. Morze tulipanów rozlało się po rabatach niczym malarska kompozycja, tworząc jeden z najbardziej spektakularnych widoków sezonu. Chwilę później pałeczkę przejęły różaneczniki i róże, a soczysta zieleń młodych liści stała się najpiękniejszym tłem dla całego ogrodu.

Jednak Arboretum w Przelewicach to coś więcej niż kolekcja roślin. To miejsce, które pozwala zwolnić. Usiąść na ławce. Wsłuchać się w śpiew ptaków. Odetchnąć głęboko i choć na chwilę zapomnieć o codziennym pośpiechu.

Coraz większym zainteresowaniem odwiedzających cieszy się zmodernizowana wyspa, która stała się jedną z nowych atrakcji ogrodu. To przestrzeń, która zachęca do spacerów i odkrywania Arboretum z nieco innej perspektywy.

Równie chętnie wybierane są rozległe polany rekreacyjne. To właśnie tam najczęściej spotkać można rodziny z dziećmi, grupy przyjaciół i wszystkich, którzy chcą spędzić czas aktywnie, ale jednak blisko natury. Dużą popularnością cieszą się tutaj wiaty oraz miejsca ogniskowe, które przez cały sezon stają się naturalnym miejscem spotkań, wspólnego odpoczynku i rodzinnych pikników. A znajdujący się tutaj plac zabaw ..., mówią, że należy do jednego z najlepszych na Pomorzu Zachodnim.

Arboretum w Przelewicach to nie tylko kierunek na wiosenny spacer. To miejsce, do którego można wracać przez cały rok! Na aktywny wypoczynek, spotkanie z bliskimi, chwilę wyciszenia, zabawę z dziećmi czy kontakt z przyrodą zmieniającą się wraz z porami roku.

Wiosna w pełnym rozkwicie

Wśród botanicznych pereł Arboretum szczególne miejsce zajmuje również jedna z największych i najcenniejszych w Polsce kolekcji kalin (*Viburnum*). Jej historia rozpoczęła się w 1997 roku z inicjatywy Pani Łucji Swiłło, wieloletniej kuratorki kolekcji, która dostrzegła ogromny potencjał tego rodzaju i uznała, że wyjątkowe warunki siedliskowe Przelewic sprzyjają stworzeniu miejsca poświęconego właśnie kalinom. Przez blisko trzy dekady kolekcja była konsekwentnie rozwijana i pielęgnowana, stając się jedną z wizytówek Arboretum. Dziś obejmuje ona aż 83 taksony.

Kto odwiedził Arboretum w maju, ten wie, że trudno opuścić je bez zachwytu. A kto jeszcze nie miał okazji, powinien wpisać Ogrody Przelewice na swoją listę miejsc obowiązkowych. Dziękujemy wszystkim Państwu za wspólnie spędzony czas i każdą wizytę w przelewickim Arboretum.

Do zobaczenia podczas kolejnych wydarzeń. Arboretum nieustannie się zmienia i za każdym razem zachwycą czymś nowym.

Zapraszamy!

Ogrody
Przelewice

Ogrody Przelewice
Zachodniopomorskie Centrum Kultury
Obszarów Wiejskich i Edukacji Ekologicznej

Pomorze **Zachodnie**

INSTYTUCJA KULTURY
SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

ogrodprzelewice.pl